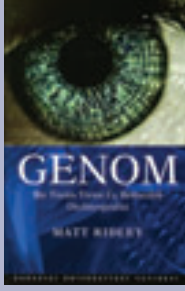

Genom

Bir Türün Yirmi
Üç Bölümlük
Otobiyografisi

Matt Ridley
Çeviri: Mehmet Doğan,
Nıvart Taşçı
Boğaziçi Üniversitesi
Yayınevi

DNA'nın yapısını çözen bilim insanlarından biri olan Francis Crick, 28 Şubat 1953'te yaptığı bir açıklamada "Hayatın sırrını keşfettik" demiş. Bu sırrın ne olduğunu anlamak bilim dünyasının daha uzun bir zamanını alacak ve yüzyılımızın en önemli bilim dallarından biri genetik olacaktır. İnsan genomu 23 çift kromozomdan oluşan bir paket. Matt Ridley bu paketi açıyor, ortaya dökülen ama genetik dilinde yazılmış pek çok sırrı bizim anlayacağımız bir dile çeviriyor. İnsan genomunda "genetikçe" yazılmış bu "yazılar" aslında türümüzün biyolojik tarihinin kaydını oluşturuyor. Buna bizim biyolojik otobiyografimiz de diyebiliriz.

"İnsan genomu, yani tüm insan genlerinden oluşan set, yirmi üç çift kromozomdan oluşan bir paket içinde gelir... Yirmi üç sayısının bir önemi yok. Maymun türlerinden en yakın akrabalarımız da dahil birçok türde daha çok kromozom bulunur, diğer birçoklarındaysa daha az. İşlev ve tip açısından benzerlik gösteren genler illa aynı kromozomda kümelenmezler. Bu nedenle birkaç yıl önce dizüstü bilgisayarıma dayanmış, evrim biyoloğu David Haig'le sohbet ederken, Haig'in on dokuzuncu kromozomun kendisinin en gözde kromozomu olduğunu söylediğinde şaşırmıştım. Her türlü haylaz genin, bu kromozomda toplandığını anlatmıştı. Daha önce kromozomları kişilik sahibi gibi hiç düşünmemiştim. Nihayetinde bunlar sadece gelişigüzel koleksiyonlardı. Fakat Haig'in söylediği şey aklıma bir fikir getirdi: günümüzde en küçük ayrıntıların dahi bilindiği insan genomunun hikayesini, uygun genler seçe-

rek, kromozomlar üzerinden anlatmak neden mümkün olmasın?"

Yabancı Dil Nasıl Öğrenilmez?

Ali Işık
Elma Yayınları

Çağımız iletişim çağı diyoruz. Bilginin hızla yayıldığı günümüz dünyasında kişilerin ufuklarını genişletmek için yabancı dil, hatta diller bilmeleri şart. Bu hepimizin kabul ettiği bir gerçek. Peki, herkes yabancı dil biliyor mu? Bilenler istedikleri seviyede dile hakim mi? Birçok eğitim kurum ve kuruluşu yabancı dil öğretmeye çalışırken, yabancı dil bilenlerin sayısı istediğimiz kadar çok mu? Benzer soruların sayısını çözebiliriz. Ali Işık da kendine bu soruları sormuş ve yanıtlarını okuyucularıyla bu kitap aracılığıyla paylaşıyor:

"Yabancı dil eğitiminde, harcanan bunca kaynak ve emeğe rağmen, istenen seviyede verim alınamamaktadır. Bu yetersizliğin başlıca nedeni yabancı dilin nasıl öğrenileceğinin bilinmemesidir. Genellikle yabancı dil bilmek, dil bilgisi kuralları ve sözcük bilmekle eş değer tutulmuş, bütün çabalar bunları bilinçli olarak öğrenmek ya da ezberlemek üzerine yoğunlaşmıştır. Yani yabancı dil çalışmalarında dil bilgisi kurallarını, matematik öğrenir gibi bilinçli olarak irdeleyip bol miktarda alıştırmaya yapmak suretiyle bilinçaltına yerleştirmek amaçlanmıştır. Halbuki insanlar bilinçli olarak dil bilgisi kurallarını bilmeden dili kullanabildikleri gibi, dil bilgisi kurallarını bildikleri halde dili kullanamamaktadırlar. Bu nedenle yabancı dil eğitiminde başarıyı artırmak için atılacak en önemli adım 'yabancı dil bilgisi bilmek = yabancı dil bilmek' yanılgısından dönmektir." Yabancı dil eğitimiyle ilgili Ali Işık'ın görüşlerini ve önerilerini bu kitapta bulacaksınız.

Cebirin Temel Teoremi İçin Dört İspat

Carl Friedrich Gauss
Çeviri: Gülnihal Yücel
Boğaziçi Üniversitesi
Yayınevi

Cebirin Temel Teoremi İçin Dört İspat kitabının girişine Ahmet Feyzi-oğlu'nun yazdığı giriş yazısı, bize kitapla ilgili ne beklememiz gerektiğini mükemmel biçimde ortaya koyuyor.

"Ülkemizde Türkçe matematik kitapları çok azdır. TÜBİTAK, Türk Matematik Derneği gibi kuruluşların son zamanlarda matematiğe meraklı ve hevesli, büyük-küçük herkese hitap eden kitap ve dergiler neşretmeleri takdirle karşılanmalıdır. Ne var ki okuyucunun bulabileceği Türkçe matematik kitapları -ders kitaplarını bir kenara bırakırsak- büyük ölçüde popüler matematik eseridir. Matematik tarihi, matematik felsefesi, matematikçilerin hayat hikayeleri hakkında kitap yayımlanmakta ancak matematiğin kendisine dair yayımlanan kitaplar yok denecek kadar az kalmaktadır. Hele hele matematiğin akışına yön vermiş Newton'un Seriorum Infinitum'u, Euler'in Introductio in Analysis Infinitorum'u, Gauss'un Disquisitiones Circa Superficias'ı, Riemann'ın Über Über die Hypothesen, welche der Geometrie zur Grunde liegen'i gibi abidevi eserleri Türkçe tercümelerinden okumak, hayal bile edilememektedir.

Boğaziçi Üniversitesi Matematik Bölümü öğretim Görevlisi Gülnihal Yücel, Gauss'un cebirin temel teoremi diye adlandırılan, teorem için sunduğu dört ayrı ispatı Türkçe'ye kazandırarak, okurların dev bir matematikçiyi doğrudan tanımalarına, gelişimini görmelerine, Gauss hakkında konuşulanların değil, Gauss'un kendisinin ve yaptıklarının duyulmasına olanak sağlamıştır."

Raftakiler

Raftakiler,
Altınbilek Yayınları
bünyesinde

piyasaya sürülmüş aylık bir dergi. İlk sayısıyla göz dolduran dergi, yazın alanında kaleme alınmış makaleleriyle okuyucularla buluşuyor, keyifle okunuyor.

Beslenme Psikolojisi

Sefa Saygılı
Elit Kültür Yayınları

Diyetin, orucun, şişmanlığın psikolojisi nedir? Yediklerimiz bize nasıl mutluluk verir? Bu ve benzeri pek çok sorunun yanıtını Beslenme Psikolojisi kitabında bulacaksınız.

Kelimenü Postmodern Yakıştırmalar

Hakan Yaman
Elma Yayınları

Bu kitap özünde bir sözlük, ama sayfa sayfa çevirdiğinizde kendinizi okumaktan alıkoymayacağımız bir yapıda. Hoş, eğlenceli hatta bazen de dalgacı.